

**ZESPÓŁ SZKÓŁ TECHNICZNYCH
W MIELCU**

**EWALUACJA
PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO
I SZKOLNEGO PROGRAMU
PROFILAKTYKI
REALIZOWANEGO
W LATACH 2004 - 2007**

Opracowanie: mgr Krystyna Golba
mgr Edyta Wiktor – Florek
mgr Elżbieta Dubiel – Czekaj
mgr Anna Dudek
mgr Beata Machała

Zatwierdzono
Uchwałą Rady Pedagogicznej
Zespołu Szkół Technicznych
w Mielcu w dniu 29.08.2007

*mgr inż. Jan Myśliwiec
Dyrektor ZST w Mielcu*

EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH

OBSZAR I:

OPIEKA I WYCHOWANIE - ROZWÓJ FIZYCZNY I INTELEKTUALNY UCZNIA

Cel 1: Rozwój sprawności fizycznej uczniów i propagowanie zdrowego stylu życia.

- Uczeń wie w jaki sposób dbać o zdrowy styl życia i własne zdrowie
- Uczeń potrafi właściwie zachować się w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia

Na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych, obserwacji oraz analizy dokumentów stwierdzono, że młodzież zna sposoby dbania o zdrowy styl życia i potrafi zachowywać się w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia.

Cel 2: Rozwój zainteresowań i umiejętności efektywnego uczenia się oraz wykorzystywania wiadomości w zakresie medialnym i czytelnictwem.

- Uczeń rozwija swoje umiejętności i zainteresowania
- Uczeń potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę
- Uczeń zna zasady efektywnego uczenia się
- Uczeń potrafi selektywnie i krytycznie korzystać ze środków mass mediów

Na podstawie ankiety i obserwacji stwierdzono, że uczniowie interesują się przede wszystkim sportem, muzyką, oglądaniem telewizji i „komputerem”. Około 30% uczniów nie ma sprecyzowanych własnych zainteresowań.

Ankietowani uczniowie stwierdzają, że znają zasady efektywnego uczenia się i potrafią zdobywać samodzielnie wiedzę, co nie ma odzwierciedlenia w wynikach nauczania (41% badanych osiąga zadawalające wyniki w nauce).

Otrzymane wyniki badań potwierdzają w niewielkim stopniu niewłaściwe korzystanie z komputera i Internetu przez młodzież, jak również ukazują ich wpływ na zachowania badanych osób.

Cel 3: Kształtowanie postaw patriotycznych, w tym patriotyzmu lokalnego.

- Uczeń ma ukształtowaną postawę patriotyczną oraz posiada szacunek dla tradycji narodu, państwa, świąt państwowych, miejsc pamięci
- Uczeń ma ukształtowaną postawę proeuropejską i proekologiczną

Na podstawie obserwacji uczniowie posiadają ukształtowaną postawę patriotyczną, proeuropejską i proekologiczną.

Cel 4: : Rozwój kultury osobistej, szczególnie w kontaktach z innymi ludźmi, w zakresie współpracy z rówieśnikami oraz pełnienia ról społecznych.

- Uczeń zna zasady savoir - vivre'u
- Uczeń przestrzega przyjęte normy społeczne

Na podstawie obserwacji i badań ankietowych stwierdzono, że uczniowie znają zasady dobrego wychowania, jednak tylko ok.50% przestrzega normy i zasady życia społecznego.

Cel 5: Rozwój sfery uczuciowej uczniów z uwzględnieniem wrażliwości na problemy najbliższego otoczenia, społeczności lokalnej.

- Uczeń potrafi radzić sobie w sytuacjach trudnych
- Uczeń potrafi radzić sobie ze zjawiskami agresji i przemocy
- Uczeń jest wrażliwy na wartości takie jak: dobro, prawda, odpowiedzialność i cnoty zapomniane: wyrozumiałość, współczucie, życzliwość i wdzięczność
- Uczeń potrafi działać na rzecz wspólnego dobra i środowiska

34% ankietowanych uczniów nie potrafi sobie radzić w sytuacjach trudnych.

94% badanych uczniów nie doświadczyło przemocy na terenie szkoły, jednocześnie wiedzą gdzie szukać pomocy w sytuacjach zagrożenia.

Na podstawie obserwacji uczniowie są wrażliwi na wartości takie jak: dobro, prawda, odpowiedzialność i cnoty zapomniane: wyrozumiałość, współczucie, życzliwość i wdzięczność.

Na podstawie informacji o aktywności uczniów stwierdzono umiejętności na rzecz wspólnego dobra i środowiska.

Cel 6: Rozwój umiejętności oceny siebie i innych, zdolności wartościowania i myślenia refleksyjnego oraz oceny swojej orientacji zawodowej i edukacyjnej.

- Uczeń potrafi dokonać samooceny, samoakceptacji i samokrytycyzmu
- Uczeń potrafi być asertywny
- Uczeń ma poczucie własnej wartości
- Uczeń rozwija swoje umiejętności i zainteresowania
- Uczeń w sposób świadomy potrafi dokonać wyboru dalszej drogi kształcenia

W większości przypadków ankietowani uczniowie mają poczucie własnej wartości i potrafią dobrze funkcjonować w relacjach społecznych, jednak 34% ankietowanych uczniów nie potrafi sobie radzić w sytuacjach trudnych.

Na podstawie ankiet i obserwacji stwierdzono, że uczniowie mało samodzielnie rozwijają swoje umiejętności i zainteresowania.

Na podstawie wyników badań uczniowie potrafią dokonać wyboru dalszej drogi życiowej.

OBSZAR II

OSOBOWOŚĆ NAUCZYCIELA – WYCHOWAWCY

Cel 1: Poszerzanie wiedzy i umiejętności w celu efektywniejszej pracy wychowawczej z uczniem.

- Nauczyciel systematycznie podnosi swoje kwalifikacje i umiejętności umożliwiające realizację zadań zgodnych z programem wychowawczym
- Nauczyciel monitoruje sytuację edukacyjną i wychowawczą uczniów
- Nauczyciel wdraża nowe techniki komunikacji i tworzy pozytywne relacje interpersonalne
- Nauczyciel utrzymuje współpracę z rodzicami i innymi nauczycielami

- Nauczyciel aktywizuje młodzież do udziału w różnego rodzaju konkursów, olimpiad i imprez szkolnych i poza szkolnych

Na podstawie analizy dokumentacji nauczyciele systematycznie podnoszą swoje umiejętności i kwalifikacje.

Nauczyciele – wychowawcy wywiązują się w sposób zadawalający ze swoich obowiązków.

Większość wychowawców uwzględnia potrzeby swoich wychowanków w planowaniu swoich działań pedagogicznych biorąc pod uwagę Program Wychowawczy Szkoły i Szkolny Program Profilaktyki.

Wychowawcy klas realizują swoje zadania wychowawcze przy współpracy z rodzicami, pedagogami i innymi nauczycielami w miarę potrzeb i możliwości.

OBSZAR III

RELACJE NAUCZYCIEL – UCZEŃ

Cel 1: Budowanie pozytywnych relacji między nauczycielem i uczniem. Tworzenie atmosfery sprzyjającej nauce i wychowaniu.

- Nauczyciel diagnozuje sytuację rodzinną, materialną i edukacyjną ucznia
- Nauczyciel podaje uczniom kryteria wymagań na poszczególne oceny i konsekwentnie je przestrzega
- Nauczyciel zapoznaje uczniów z obowiązującymi regulaminami w szkole
- Nauczyciel wdraża uczniów do systematycznej pracy
- Nauczyciel stwarza atmosferę sprzyjającą do współpracy

Wychowawcy klas dokonują diagnozy sytuacji rodzinnej, materialnej i edukacyjnej oraz potrzeb swoich wychowanków i zespołu klasowego dwa razy w ciągu roku.

Nauczyciele zapoznają uczniów z kryteriami oceniania i z regulaminami szkolnymi. Nauczyciele starają się wdrażać uczniów do systematycznej pracy, jednak 70% ankietowanej młodzieży przyznaje, że nie pracuje systematycznie.

Większość nauczycieli stwarza atmosferę sprzyjającą do współpracy.

OBSZAR IV

RELACJE NAUCZYCIEL – RODZIC, ŚRODOWISKO

Cel 1: Pogłębianie współpracy szkoły z rodzicami i środowiskiem.

- Nauczyciel aktywizuje rodziców do uczestnictwa w życiu szkoły
- Nauczyciel zwiększa świadomość rodziców na temat problemów i niebezpieczeństw współczesnego świata
- Szkoła angażuje rodziców do współtworzenia dokumentów regulujących pracę szkoły
- Szkoła współpracuje ze środowiskiem lokalnym

Wychowawcy utrzymują kontakt z rodzicami w sprawach edukacyjnych i wychowawczych uczniów, natomiast mało angażuje się rodziców w życie szkoły.

Szkoła angażuje rodziców do współtworzenia dokumentów regulujących pracę szkoły.

Nauczyciele współpracują ze społecznością lokalną.

Cel 2: Wychowanie do życia w rodzinie

- Uczeń ma ukształtowaną hierarchię wartości
- Uczeń ma ukształtowaną postawę wobec własnej seksualności
- Uczeń jest świadomy roli rodziny w życiu każdego człowieka

Na podstawie obserwacji i ankiet stwierdzono, że uczniowie mają ukształtowaną hierarchię wartości, postawę wobec własnej seksualności oraz są świadomi roli rodziny w życiu każdego człowieka.

EFEKTY DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

1. Profilaktyka uzależnień.

- uczeń posiada informacje na temat zagrożeń związanych z używaniem środków psychoaktywnych tj. papierosy, alkohol, narkotyki
- uczeń potrafi przejawiać postawę asertywną wobec środków uzależniających
- uczeń wie z jakich form pomocy może skorzystać w przypadku problemu uzależnienia

Młodzież posiada wiedzę na temat zagrożeń związanych z używaniem środków psychoaktywnych tj. papierosy, alkohol i narkotyki.

Badana młodzież miewa problemy z odmawianiem substancji psychoaktywnych.

Uczniowie wiedzą gdzie mogą szukać pomocy w przypadku problemów związanych z uzależnieniami.

2. Profilaktyka medialna.

- uczeń potrafi w sposób racjonalny i krytyczny korzystać ze środków masowego przekazu
- uczeń zna zagrożenia związane z niewłaściwym korzystaniem z mass mediów

Otrzymane wyniki badań potwierdzają w niewielkim stopniu niewłaściwe korzystanie z komputera i Internetu przez młodzież, jak również ukazują ich wpływ na zachowania badanych osób.

Młodzież wśród zagrożeń związanych z mass mediami wymienia: wzrost agresji i przemocy 23%, uzależnienia 23%, uszkodzenie wzroku 13%, natomiast 35% nie udzieliło na ten temat odpowiedzi.

3. Edukacja zdrowotna.

- uczeń wie w jaki sposób dbać o zdrowy styl życia
- uczeń ma ukształtowaną postawę wobec zagrożenia HIV/AIDS
- uczeń posiada wiedzę z zakresu zaburzeń łaknienia

Uczniowie znają sposoby dbania o zdrowy styl życia, a przede wszystkim wymieniają: zdrowe odżywianie 54%, uprawianie sportu 40%, brak nałogów 20%, unikanie substancji psychotropowych 16%, zaś 14% nie udzieliło odpowiedzi.

Młodzież w większości przypadków wie w jaki sposób unikać zakażenia wirusem HIV, natomiast 45% nie wypowiedziało się na ten temat.

Uczniowie przejawiają postawę tolerancji wobec osób chorych na AIDS.

Ankietowana młodzież potrafi wyjaśnić pojęcia takie jak: anoreksja i bulimia, a także umie wskazać przyczyny ich występowania, wskazując głównie na brak akceptacji własnego wyglądu 27% oraz podążanie za modą 29%.

4. Edukacja seksualna.

- uczeń ma ukształtowaną postawę wobec własnej seksualności

Młodzież jest świadoma skutków przypadkowych kontaktów seksualnych, a wobec własnej seksualności młodzi ludzie kierują się głównie normami moralnymi.

5. Psychoedukacja i wspieranie rozwoju osobistego.

- uczeń wie jak komunikować się z innymi
- uczeń ma poczucie własnej wartości
- uczeń potrafi współpracować z rówieśnikami
- uczeń jest akceptowany
- uczeń potrafi wykorzystywać swoje atuty i zainteresowania

W większości przypadków ankietowani uczniowie mają poczucie własnej wartości i potrafią dobrze funkcjonować w relacjach społecznych, a także potrafią współpracować z rówieśnikami i czują, że są akceptowani.

Ok. 30% ankietowanych nie potrafi wykorzystać swoich atutów i zainteresowań.

6. Radzenie sobie ze stresem.

- uczeń potrafi radzić sobie w sytuacjach trudnych
- uczeń zna style i techniki radzenia sobie ze stresem

34% ankietowanych uczniów nie umie sobie radzić w sytuacjach trudnych.

7. Przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym.

- uczeń potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę
- uczeń zna zasady efektywnego uczenia się

82% ankietowanych twierdzi, że potrafi zdobywać samodzielnie wiedzę, a 63% uważa, iż zna zasady efektywnego uczenia się, jednak wśród ankietowanej młodzieży występuje brak systematyczności w uczeniu się, co potwierdziło 70% osób, a zadawalające wyniki w nauce osiąga tylko 41% badanych.

8. Edukacja prawna.

- uczeń rozumie konieczność przestrzegania norm regulaminowych
- uczeń zna konsekwencje naruszanie norm prawnych
- uczeń ma ukształtowaną postawę wobec zjawiska agresji i przemocy

49% uczniów z reguły czasami przestrzega normy regulaminowe i przepisy prawa, przy czym młodzież jest świadoma konsekwencji związanych z naruszaniem norm prawnych i regulaminowych.

94% badanych uczniów nie doświadczyło przemocy na terenie szkoły, jednocześnie wiedzą gdzie szukać pomocy w sytuacjach zagrożenia.

9. Kultura czasu wolnego.

- uczeń potrafi w sposób racjonalny i efektywny wykorzystywać swój czas wolny
- uczeń rozwija swoje umiejętności i zainteresowania

Zainteresowania młodzieży to przede wszystkim muzyka 23%, sport 24%, oglądanie TV 29%, natomiast 28% uczniów nie zna swoich zainteresowań.

Czas wolny ankietowani uczniowie wykorzystują przede wszystkim poprzez: spotkania z przyjaciółmi 40%, słuchanie muzyki 32%, oglądanie TV 25%, sport 17%, siedzenie przy komputerze 14%, dyskoteki 13%.

Około 30% uczniów nie ma sprecyzowanych własnych zainteresowań.

10. Kultura osobista.

- uczeń zna i stosuje ogólnie przyjęte normy społeczne

Na podstawie obserwacji i badań ankietowych stwierdzono, że uczniowie znają zasady dobrego wychowania, jednak tylko ok.50% przestrzega normy i zasady życia społecznego.

WNIOSKI Z PRZEPROWADZONEJ EWALUACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO SZKOŁY I SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

1. Ewaluacja została dokonana na podstawie:

- badań ankietowych
- obserwacji uczniów na zajęciach dydaktycznych, praktycznych pozalekcyjnych oraz w czasie przerw międzylekcyjnych,
- analizy osiągnięć szkolnych uczniów,
- analizy dokumentacji pedagogów szkolnych,
- analizy dzienników lekcyjnych
- konsultacji i rozmów z nauczycielami i wychowawcami klas
- wniosków i postulatów z posiedzeń Zespołu Wychowawczo - Profilaktycznego,
- wyników pracy Zespołu ds. Rozwiązywania Problemów Edukacyjno-Wychowawczych uczniów Zasadniczej Szkoły Zawodowej
- wniosków ze spotkania z zespołem dokonującym przeglądu i oceny szkół i placówek oświatowych pod względem bezpieczeństwa dzieci i młodzieży oraz sprawowania nad nimi prawidłowej opieki, powołanym przez Wojewodę Podkarpackiego w sprawie działań administracji rządowej przeciwko przemocy w szkołach i placówkach,
- wyników badań ankietowych na temat przemocy, agresji i uzależnień, zaleconych przez Kuratorium Oświaty,

2. W oparciu o diagnozę i ewaluację stwierdzono występowanie takich zjawisk problemowych jak:

1. Palenie papierosów,
2. Wagary,
3. Niska frekwencja
4. Kryzysy rozwojowe,
5. Trudności w uczeniu się,
6. Przypadki stosowania przemocy,
7. Brak umiejętności racjonalnego wykorzystania wolnego czasu
8. Brak umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych
9. Brak aktywnej współpracy w relacjach wychowawca – rodzic i rodzic – wychowawca.

Na wyżej wymienionych zjawiskach koncentrować się będzie praca profilaktyczno-wychowawcza w roku szkolnym 2007/2008, natomiast obszary: profilaktyka uzależnień od środków psychoaktywnych, profilaktyka multimedialna, promocja zdrowego stylu życia, edukacja społeczno-prawna, wspieranie rozwoju osobistego oraz cele pracy wychowawczej zamieszczone w Programie Wychowawczym będą realizowane w dotychczasowym zakresie

Pod koniec każdego roku szkolnego dokonywana będzie ewaluacja podejmowanych działań.

Efektywność pracy w zakresie oddziaływań profilaktyczno - wychowawczych.

Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego za lata 2004 - 2007 wykazała:

- a) spadek zachowań agresywnych,
- b) zmniejszenie ilości dokonywanych przestępstw przez uczniów ZST,
- c) zwiększenie świadomości uczniów w kwestii używania środków psychoaktywnych.

Przeprowadzona ewaluacja Programu Wychowawczego i Szkolnego Programu Profilaktyki na lata 2004 – 2007 wykazała dużą skuteczność w realizacji działań, w związku z czym znowelizowany Program Wychowawczy i Szkolny Program Profilaktyki na lata 2007 – 2010 w dużym stopniu bazuje na dotychczasowych założeniach pracy wychowawczej, profilaktycznej i opiekuńczej.